

GRAN BARCELONA

Passarà avui

▶ **LA TRADICIÓ**
Els Castellers de BCN celebraran una diada a la plaça de Sant Jaume o

▶ **LA FESTA**
Les platges de Badalona acolliran la festa *La mar de salada* o

OFENSIVA PER FRENAR LES INVASIONS D'INSECTES

Les accions contra els escarabats es van quadruplicar l'any passat

La calor i la proliferació de la varietat americana // L'ajuntament ultima una prova pilot per combatre en disparen la presència a carrers i pisos de BCN // les plagues sense utilitzar productes tòxics

PATRICIA CASTÁN
BARCELONA

Són marrons, amics de la calor i la humitat, fan fins a quatre centímetres i volen una mica, prou per donar un ensurt de mort a qui els descobreix a casa. Els escarabats americans -*Periplaneta americana*- prolifereixen a tota velocitat a Barcelona, gràcies al clima local i, sobretot, a l'onada de calor de l'estiu de l'any passat. Els serveis municipals de zoonosi van multiplicar per quatre les actuacions el 2003. Van combatre 239 plagues.

Fins al maig passat, s'han portat a terme només 35 intervencions perquè és a partir d'aquell mes quan viuen la seva explosió demogràfica, indica Víctor Peracho, cap del Servei d'Higiene Pública. La varietat americana està desplaçant des de fa 10 anys a Barcelona la tradicional *Blattella alemanya*, tot i que l'estiu passat va viure la seva gran eclosió. La facilitat que tenen per reproduir-se i per imposar-se a altres espècies fa pensar que, si les altes temperatures acompanyen, aquest any es tornaran a sortir des de les clavegueres i en centenars de vivendes.

LÍNIA DIRECTA // L'actuació del servei municipal de zoonosi s'activa davant de qualsevol denúncia telefònica. L'atenció és ara personalitzada i implica una inspecció per part dels serveis municipals, sempre a partir de la presa de connexió entre el clavegueram públic i el privat. Per contra, les plagues d'un edifici particular són combatudes per empreses privades.

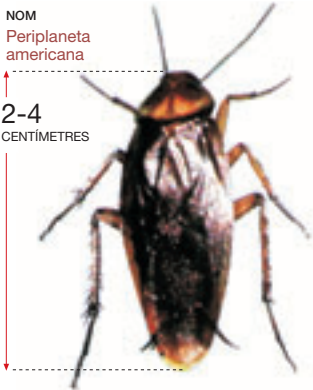
La complicació de la lluita contra els escarabats -la segona més important en la ciutat després de les rates- és que «fa més por aplicar segons quina mena de producte que les plagues», destaca Peracho. Així, la directora de l'Institut de Seguretat Alimentària i de Salut, Julia Durán, explica que «la prevenció activa no és possible perquè els plaguicides no s'eliminen si arriben a l'home, són acumulatius». Per això, el consistori combat les *periplanetes* amb dues armes: prevenció passiva i lluita integrada.

La batalla passiva és aquella que s'emprèn per evitar que la bestiola trobi caldos de cultiu, focus d'alimentació. Evitar la brutícia a les cla-

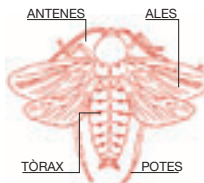
L'escarabat americana

És un dels més grans que poden habitar a les cases. El seu cicle de vida és relativament llarg, el seu desenvolupament ninfal pot durar des de cinc mesos fins a dos anys. Pot enfilarse i planar

NOM
Periplaneta americana
2-4 CENTÍMETRES

ASPECTE
Color **café grogós**. Els dos sexes tenen ales, antenes llargues i marques visibles al tòrax. Fa entre 2 i 4 centímetres de llarg

HÀBITS
La calor, la humitat, el menjar i la brutícia són el seu caldo de cultiu

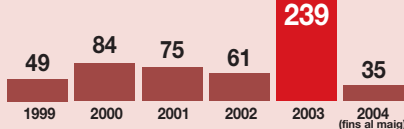
ALIMENTACIÓ
Són pràcticament **omnívors**. Viuen normalment en cuines, fàbriques, cases, etcètera. A Barcelona es troben sobretot a Ciutat Vella i l'Eixample

CRIA
Ponen de 12 a 14 ous cada 20-25 dies. Els ous arriben a la maduresa en uns 15 dies

TRANSMISSIÓ DE MALALTIES

Poden ser portadors de malalties bacterianes i virals com la diarrea, la lepra, la colïtis, l'hepatitis infecciosa, la salmonel·la i la tuberculosi. L'excrement, la pell i el vòmit de l'escarabat són responsables d'al·lèrgies

ACTUACIONS CONTRA PLAGUES A BARCELONA

Font: Agència de Salut Pública

EL PERIÓDICO

Aquests insectes són carnívors i van arribar en vaixells d'ultramar

▶ Els experts municipals de zoonosi expliquen que possiblement la *Periplaneta americana* va viatjar de l'Àfrica als EUA en vaixells d'esclaus i posteriorment en vaixells mercants a Europa. Es creu que a Barcelona va arribar en vaixells carregats de café. Durant dècades la seva presència ha estat minoritària. La varietat alemanya, més petita, més rogenca i pròpia de bars, forns i restaurants (focus de menjar i calor) era la més habitual. Molt menys comuna és l'oriental. A l'americana li és fàcil sobreviure perquè s'alimenta dels seus congèneres morts.

vegueres és clau, perquè només 376 dels 1.075 quilòmetres de clavegueram són visitables i l'entrada a les clavegueres només es porta a terme quan les queixes en un punt concret són reiterades. En casos aïllats, en canvi, s'actua sobre preses de registre i d'embornals, en aproximadament una hectàrea.

La lluita integrada, més fàcil a les cases que al carrer, consisteix en «la detecció i observació dels focus, per actuar en l'eix de la plaga i no indiscriminadament, donada la toxicitat dels productes».

EL MAPA // Les plagues arriben a tots els districtes, però no en la mateixa mesura. Així, per la seva ubicació geogràfica, Ciutat Vella i l'Eixample -amb menys inclinació al seu clavegueram, més inaccessible- són els seus vedats favorits. Els dos districtes són considerats d'«atenció alta».

L'any passat, amb 45 i 46 actuacions municipals, respectivament, van sumar gairebé la meitat del total de la ciutat. En atenció mitjana hi figuren Sants-Montjuïc, Gràcia, Nou Barris i Sant Martí, i es consideren d'atenció «normal» Les Corts, Sarrià-Sant Gervasi, Horta-Guinardó i Sant Andreu. Curiosament, aquest any Nou Barris ha tingut tantes incidències com el centre urbà.

La gran novetat és una prova pilot que l'ajuntament està impulsant amb la Universitat Autònoma de Barcelona. Els investigadors treballen amb l'*Exterminerma calpocapsal*, un paràsit que es reproduïx dintre de l'escarabat i el mata, actuant com a «depredador de l'espècie», explica Durán. Després de proves exitoses en laboratori, ara s'ha constatat que sobreviu al subsòl i serà una eina molt més valuosa que els pesticides, que no arriben als ous. ≡

REPORTATGE

Viure amb «el terror de les bestioles als peus»

P. C.
BARCELONA

«El pitjor és quan et trobes les bestioles entre els peus, és terròfic», relata Pablo, veí del Born. Amb molta il·lusió va adquirir i va reformar completament una planta baixa que s'ha acabat convertint en un malson. «Un dia vam arribar a casa i n'hi havia unes 70 corrent per l'habitació», explica amb un calfred. Una empresa de desinsectació els va explicar que procedien de les clavegueres, des d'on es colen per conductes i canalitzacions, grimpan. Hi van aplicar productes

▶ EL SOROLL

«El pitjor és sentir-los a sobre del sostre a la nit quan agonitzen»

químics, que repetiran d'aquí a sis mesos, i esperen que amb això n'hi hagi prou per eradicar-les una temporada.

Però el terror no desapareix d'un dia per l'altre. «El pitjor és sentir-les a sobre del sostre a la nit quan agonitzen», detalla Pablo. Instal·lades sobre el sostre fals, rasquen i emeten desagradables sons abans de caure fulminades. Tant ell com la seva parella obren la porta de la vivenda amb l'ai al cor. «És un estrès terrible», afegeix. De fet, l'estrès i l'ansietat, entre altres mals, van de la mà de les invasions d'escarabats.

A l'Eixample, la Maria sap que la plaga té el seu epicentre en una gran forn del carrer de Mallorca. «Fumiguen de tant en tant però sempre tornen», diu sense acostumar-se al «fàstic», de trobar-les a la porteria. ≡